

Ocenjevanje tveganj pri delu vulkanizerja s pomočjo orodij OiRA

Dr. Aleš Jug

Nataša Kramar

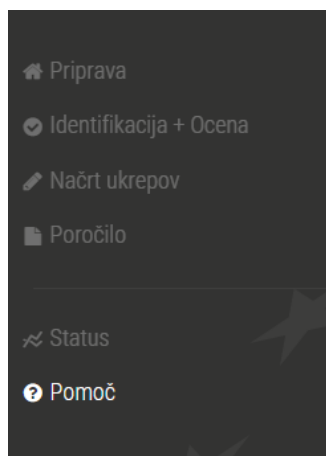
Na delovnem mestu je pomembno zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. Medtem ko predpisi opredeljujejo zahteve na tem področju, ima glavno in ključno vlogo v zagotavljanju varnosti delodajalec, ki mora skupaj z zaposlenimi pripraviti ustrezen program varnosti in zdravja pri delu. Eden od pripomočkov za ocenjevanje tveganj na delovnem mestu je tudi orodje OiRA (Online interactive Risk Assessment). Prispevek opisuje pomen in vlogo orodja OiRA pri oceni tveganj in izboru ustreznih ukrepov za zmanjšanje le teh na delovnem mestu vulkanizerja.

Ena od osnovnih nalog vzdrževalca avtomobilskih pnevmatik in vulkanizerja je priprava avtomobila za varno vožnjo. Vulkanizer popravlja, montira in menjava zračnice in plašče ter uravnoteži kolesa.

Delo vzdrževalca pnevmatik in vulkanizerja je raznoliko in vsebuje različna opravila od demontaže in montaže pnevmatik s platišč, uravnoteženje koles kot tudi popravilo poškodovanih pnevmatik in platišč. Med glavna tveganja, katerim je izpostavljen vulkanizer spadajo nenadni razpoki ali eksplozije pnevmatik, stisnine pri montaži in demontaži pnevmatik in poškodbe zaradi prenašanja težjih bremen.

Na stopnjo poškodb v vulkanizerski delavnici vpliva velikost kolesa, s katerim dela delavec. Podatki kažejo, da je največ poškodb pri delu s kolesi in pnevmatikami tovornih vozil in gradbene ter kmetijske mehanizacije. Prav ta skupina koles je tudi najbolj izpostavljena poškodbam in tako pogosto konča v vulkanizerski delavnici.

Spletno orodje OiRA »Online interactive Risk Assessment« je pripomoček, ki želi delodajalcem in delavcem približati eno najpomembnejših orodij zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, in sicer ocenjevanje tveganja. Orodje je **brezplačno**, enostavno dosegljivo na spletu in uporabniku prijazno, ciljno usmerjeno in prilagojeno posameznim dejavnostim ter popolnoma prilagodljivo. Orodje OiRA uporabnika vodi skozi bistvene faze ocenjevanja tveganja, omogoča pa tudi izdelavo načrta ukrepov ter izdelavo poročila.

Slika 1: Faze med uporabo orodja OiRA

Trenutno so v Sloveniji aktivna orodja OiRA za:

- Delo v frizerski dejavnosti
- Cestni transport
- Delo v mizarski delavnici
- Delo v pisarni
- Čistilni servisi
- Delo v gradbeništvu
- Pek
- Mesar
- Trgovec
- Avtoserviser
- Slikopleskar/črkoslikar/fasader
- Elektroinštalater
- Krovec
- Kovinar
- Parketar
- Vulkanizer
- Kuhar

V orodje OiRA se lahko prijavi vsak, ki ima dostop do računalnika ali pametnega telefona ter elektronski naslov, s katerim se registrira v aplikacijo. Delavce orodje OiRA motivira k aktivnemu sodelovanju pri postopku ocenjevanja tveganja, saj lahko sami raziskujejo spletno orodje, sami izvajajo ocenjevanje ter se pri tem seznanjajo s tveganji pri delu, ki ga opravljajo.

Interaktivno orodje OiRA, namenjeno vulkanizerjem obsega osnovni opis nevarnosti v vulkanizerski delavnici in tako delavce spodbuja k dejavnemu sodelovanju z delodajalci, saj svoje ugotovitve lahko neposredno sporočajo vodstvu ter s tem pripomorejo k izboljšavam v delovnem okolju oziroma na delovnih mestih. Orodje poleg opisa in identifikacije splošnih tveganj, vezanih na objekt opomni ter omogoča oceno tveganja pri delu s stroji in napravami, kot so vgrajena avtomobilska dvigala za dvigovanje vozil, ročna pomična dvigala

za dvigovanje vozil, stroj za premontažo pnevmatik in stroj za uravnoteženje koles. To so vse stroji in naprave, kjer lahko prihaja do poškodb vulkanizerjev na delovnem mestu. Orodje opomni na nevarnosti med polnjenjem pnevmatik z zrakom in inertnim plinom, kjer vsak od uporabljenih medijev predstavlja posebno vrsto nevarnosti. Posebna rubrika orodja OiRA za vulkanizerje je namenjena tudi skladiščenju pnevmatik, kjer se lahko pojavlja delo na višini, povečane obremenitve delavcev pri prenašanju bremen in delo v neugodnih klimatskih razmerah.

Osrednji cilj in namen orodja OiRA je, da tveganja ne delovnem mestu delavcu skupaj z delodajalci ocenijo sami in tako skupaj spoznajo nevarnosti in tveganja, ki izhajajo iz dela. Pri ocenjevanju tveganja z orodjem OiRA morajo delavci in vodstveno osebje tesno sodelovati, da bi našli skupne učinkovite rešitve, kar pomembno za preprečevanje tveganj. Orodje OiRA je več kot odličen pripomoček za spodbujanje tovrstnega sodelovanja ter s tem komunikacije in motiviranosti za zdravo in varno!

Orodja OiRA so dostopna na spletnem naslovu MDDSZ oz. EU OSHA:

<http://www.osha.mddsz.gov.si/oira-ocenjevanje-tveganja>
<http://www.oiraproject.eu>

EU & OiRA

Agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) s svojimi aktivnostmi prispeva k temu, da so delovna mesta v Evropi varnejša, bolj zdrava in produktivna.

Strategija Evropske skupnosti za varnost in zdravje pri delu je narekovala razvoj enostavnega spletnega orodja za lažjo izvedbo ocenjevanja tveganja kot pomembnega načina organizacije preventivnih aktivnosti na delovnem mestu. Več sto tisoč podjetij po vsej Evropi redno ocenjuje tveganja. Analiza raziskav o podjetjih ESENER (<http://www.esener.eu>) pa je pokazala, da imajo številna **mikro in mala podjetja določene težave** pri ocenjevanju tveganja in sprejemanju preventivne politike na splošno.

Orodje OiRA naj bi imelo s potencialnim občinstvom v približno 20-ih milijonih mikro in malih podjetij v Evropski uniji (EU-27) ključno vlogo pri preoblikovanju Evrope v varnejše, bolj zdravo in bolj produktivno delovno okolje.

EU-OSHA je z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti sklenila Memorandum o razvoju, rabi in vzdrževanju orodja OiRA v Sloveniji. Pri pripravi slovenske različice sodelujejo razvijalci orodja OiRA, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Inšpektorat RS za delo in socialni partnerji.

Obiščite: <http://www.oiraproject.eu>